

ЈКП ТОПЛАНА ЛОЗНИЦА

Бањска бб
15300 Лозница

www.lotoplana.co.rs

Заинтересовано лице: „Техника КБ“ ул. Сурчинска бр. 9н, 11070 Београд,
директор Бранко Кукрика

Наручилац: ЈКР “ТОПЛАНА ЛОЗНИЦА”, ул. Бањска бб, 15300 Лозница

Поступак јавне набавке: КОНКУРСНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПОСТУПКА ЈАВНЕ НАБАВКЕ ДОБАРА «НАБАВКА МАТЕРИЈАЛА ЗА ХЕМИЈСКУ
ПРИПРЕМУ ВОДЕ ЗА ДАЉИНСКИ СИСТЕМ ГРЕЈАЊА У 2017 ГОДИНИ»
(Измењена и допуњена дана, 18.01.2018. год.) - Јавна набавка мале вредности ЈНМВ-
Д-01/17 (ПОНОВЉЕНИ ПОСТУПАК)

УКАЗИВАЊЕ НА НЕПРАВИЛНОСТИ И НЕДОСТАТКЕ

У КОНКУРСНОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

БР. ЈАВНЕ НАБАВКЕ Д-01/17

У складу са одредбом члана 63. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ бр. 124/12, 14/15 и 68/15; у даљем тексту: ЗЈН), заинтересовано лице указује наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији у погледу следећег:

У конкурсној документацији, прилог бр. 2, “Врста, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количина и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранција квалитета, рок извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.”, описане су техничке карактеристике средства на следећи начин:

Производ треба да садржи у свом саставу (квалитет и састав, ставка 1.3 прилога бр. 2):

- натријум-хидроксид или калијум-хидроксид од 5% до 20%
- танин или хидрокинон

- тринатријум фосфат или трикалијум фосфат до 2%
- алгинате, мануронат или фосфонат
- скроб или полиакрилате или акрилни кополимер
- лигнин или НТА
- деривате гликола или полисилоксана

Производ мора да има физичко-хемијска својства добра:

- р-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већа од 40 (mmol/l)
- растворљивост у води: потпуна
- Паковање: 25 литара, 200 литара
- Средство не сме да захтева додатно средство за кондиционирање, активацију, алкализацију или слично

Заинтересовано лице указује наручиоцу да је конкурсну документацију прилог бр. 2, "Врста, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количина и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранција квалитета, рок извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.", потребно изменити тако да буду предвиђене функције које предметно добро - хемикалија треба да постигне у систему даљинског грејања код наручиоца и самим тим да буде дозвољено да та хемикалија буде хемијског састава који ће одговарати тим функцијама, али без одређивања тог хемијског састава унапред, како је тренутно наведено у тој документацији. Те техничке карактеристике предметних хемикалија не треба описати таксативним набрајањем и преписивањем хемијског састава траженог добра, како је учинио наручилац у конкретном случају, јер се на такав начин неоправдано дискриминишу производи који се сходно декларисаним функцијама (резултатима примене) које постижу, апсолутно могу применити у датом систему даљинског грејања и парним котловским постројењима, а имају другачији хемијски састав од тренутно таксативно одређеног. Такође, заинтересовано лице истиче да су поменуте техничке карактеристике у конкурсној документацији описане на начин који јасно осликава хемијски састав (и то одређеног) производа (хемикалије) за третман воде на тржишту који се у конкретном случају фаворизује, а то је производ данске компаније "HYDRO-X A/S" под називом "HYDRO-X Boiler Compound" чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво "Овек инжењеринг" д.о.о. из Београда, будући да техничке карактеристике – хемијски састав хемикалије који тренутно захтева наручилац јесте састав који је фактички преписан из безбедносног листа за тај производ (на основу увида у документацију из других поступака јавних набавки, где се такође догодила иста ситуација и где су техничке спецификације сачињене на исти начин као и у овом поступку, заинтересовано лице поседује поменути Безбедносни лист наведеног понуђача). У прилогу Вам достављамо безбедоносни лист у коме се децидно

наводе све компоненте које се налазе у саставу производа "HYDRO-X Boiler Compound".

У контексту наведеног, заинтересовано лице истиче да је одређивање хемијског састава предметног добра са прецизно одређеним процентуалним уделом одређених компоненти потпуно непотребно са становишта функције односно намене конкретног добра, јер се различита добра (са истим суштинским саставом али и различитим уделом и врстом одређених компоненти) користе за исту намену. Дакле, у саставу предметног добра (средство за третман воде у систему даљинског грејања) могу да постоје и друге компоненте (дакле, другачији однос и врста компоненти) али са потпуно истом функцијом и наменом као и оне које су набројане у предметној техничкој спецификацији. Такође, неке од тражених компоненти, у унапред одређеном хемијском саставу предметне хемикалије, апсолутно су непотребне, једини циљ им је да фаворизују производ који је већ напред поменут, а да с друге стране дискриминишу заинтересовано лице и друге потенцијалне понуђаче и производе које они нуде. Због свега наведеног, једини прави начин на који се може набавити предметно средство је дефинисање одређених функција које средство треба да оствари у систему даљинског грејања, без унапред прецизног дефинисања хемијског састава тог средства и то, пре свега, на основу захтева одређених стандарда који дефинишу те функције.

За прилог бр. 2, "Врста, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количина и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранција квалитета, рок извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.", спорне су, наиме, следеће компоненте из унапред одређеног хемијског састава траженог средства:

1) „производ у свом саставу треба да садржи – натријум или калијум хидроксид од 5% до 20%“. Заинтересовано лице указује да су натријум или калијум хидроксид базе које имају сврху да изврше корекцију рН вредности у води коју кондиционирају. У том смислу, будући да предметна средства представљају мултифункционалну хемикалију која има више компоненти у свом саставу поред натријум или калијум хидроксида, те будући да способности хемикалије да коригује рН вредност доприносе и друге компоненте из састава хемикалије, а не само натријум или калијум хидроксид, стога сваки потенцијални понуђач може да има компоненте натријум или калијум-хидроксид у различитим процентима који могу бити условљени и присуством других компоненти у саставу хемикалије, а да опет хемикалија као целина врши тражену функцију потребну наручиоцу. Сматрамо да је сувишно унапред дефинисати удео натријум или калијум хидроксида у течној смеши за кондиционирање воде (од 5% до 10%) у систему даљинског грејања и да је овај услов самим тим потребно избацити из конкурсне

документације. Зашто није прихватљива хемикалија са мањим или већим процентом натријум или калијум хидроксида?

2) **„производ треба у свом саставу да садржи: танин или хидрокинон“**. Наручилац би морао да прихвати и хемикалију која не садржи хидрокинон или танин, али у свом саставу садржи неку другу компоненту која на потпуно једнак начин постиже потребну функцију везивања раствореног кисеоника у води. Да ли ће се понуда сматрати прихватљивом и одговарајућом уколико понуђени производ не садржи хидрокинон или танин, али у свом саставу садржи друго средство, које постиже исте тражене функције за везивање раствореног кисеоника у води? Зашто нису прихватљиве компонента за везивање кисеоника попут сулфита и деха – диетилхидроскидламин-а ?

Истовремено указујемо у смислу одредбе члана 63 став 2. ЗЈН, да је конкурсну документацију потребно изменити и појаснити на начин да се карактеристике траженог добра и њен хемијски састав одреди сходно функцијама које тражена течност треба да постигне у систему даљинског грејања, а не таксативним преписивањем искључивог хемијског састава траженог добра, јер се на начин на који је тренутно сачињена конкурсна документација неоправдано дискриминишу производи који се сходно декларисаним функцијама апсолутно могу применити у датом систему даљинског грејања и истовремено се угрожавају основна начела поступка јавне набавке. Такође сматрамо да су техничке карактеристике траженог добра у конкурсној документацији описане на начин који јасно осликава хемијски састав само једног (и то одређеног) производа за третман воде на тржишту, што додатно потврђује наш став да је конкурсну документацију потребно изменити.

3) **„производ треба у свом саставу да садржи: тринатријум фосфат или триклајум фосфат до 2%“**. Заинтересовано лице указује да се тринатријум или трикалијум фосфат јесу неорганске компоненте које се дуго година користе у третману котловских вода, пре свега јер имају функцију да вежу преосталу тврдоћу у води и врше фосфатизацију металних површина као и благу алкализацију воде. Виша количина фосфата у води не може да представља проблем, може само да остварује бољи ефекат у смислу заштите од корозије у системима грејања, стога је боље и уколико је присутан и у већем проценту од 2%. Опет је потребно напоменути да наручилац расписује јавну набавку за средство за кондиционирање воде које има мултифункционалну намену обзиром на потребне функције које треба да испуни и које су предвиђене конкурсном документацијом. Концентрација тринатријум или трикалијум фосфата у мултифункционалној хемикалији варира од произвођача до произвођача хемикалије и присуства других компоненти у њеном саставу, стога је сувишно унапред предвиђати концентрацију тринатријум или трикалијум фосфата, јер се многи потенцијални понуђачи који могу да испуне све остале многобројне услове тендера искључују на основу

услова који не представља пресудан значај за рад хемикалије и као овако постављен може само да доведе до лошијег рада хемикалије. Сматрамо да је сувишно унапред дефинисати удео тринатријум или трикалијум фосфата у хемикалији за кондиционирање воде (до 2%) у систему грејања и да је овај захтев самим тим потребно искључити из конкурсне документације.

Увидом у конкурсну документацију из ранијих тендера набавке материјала за хемијску припрему воде за даљински систем грејања Топлане Лознице очигледно је да се из безбедносног листа једног од ранијих понуђача, конкретно то је производ данске компаније "HYDRO-X A/S" под називом "HYDRO-X Boiler Compound" чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда, који су и добијали тендер, може видети да конкретно у свом саставу има тринатријум-фосфат < 1%.

4) ***„производ у свом саставу треба да садржи алгинате, мануронате или фосфонате“.*** Није јасно зашто се тражи да средство за кондиционирање воде у систему даљинског грејања има агинате, мануронате или фосфонате кад је претходно већ тражено да течна смеша у свом саставу садржи тринатријум или трикалијум фосфат који такође обављају исту функцију везивање преостале тврдоће у води. Сматрамо да је потребно избацити ставку да производ у свом саставу мора да садржи алгинате, мануронате или фосфонате, јер њихову функцију може да обави тринатријум или трикалијум фосфат. Алгинати и мануронати су убачени у конкурсну документацију само из разлога фаворизације производа "HYDRO-X Boiler Compound" чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда.

Напомена: Указујемо да компоненте алгинати, у хемијском смислу имају својство коагуланата! Добро је познато да процес коагулације подразумева разелектрисање честица ради њиховог спајања, што проузрокује контра ефекат и ствара муљ у систему, што су негативни ефекти и проузрокивачи корозије, а не и заштита од ње.

5) ***„производ у свом саставу треба да садржи лигнин или НТА“.*** И у вези са овом компонентама указујемо да постоје друге којима се постиже исту тражену функцију везивања преостале тврдоће и отклањање постојећих наслага каменца, попут ХЕДП. Лигнин или НТА су хелатни агенти који само у одређеној концентracији могу да уклоне постојеће насlage каменца у систему али примарно имају функцију да везују преосталу тврдоћу и неке јоне метала из воде, међутим поставља се питање ако се годинама уназад систем даљинског грејања у ЈКП Топлана Лозница кондиционира адекватно зашто постоји потреба да течна смеша у свом саставу поседује ове компоненте, за "уклањање постојећих наслага у

систему"? Наслага у систему даљинског грејања не сме бити јер се систем напаја омекшаном водом. Такође, зашто се опет наводе компоненте које врше функцију везивања преостале тврдоће када су претходно такође тражене компоненте са сличним карактеристикама и функцијама (тринатријум или трикалијум-фосфат)? Постоји само један разлог а то је фаворизација хемикалије "HYDRO-X Boiler Compound" чији су једини заступници на територији Републике Србије привредно друштво "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда. Сматрамо да је потребно искључити ставку да "производ мора да садржи су свом саставу лигнин или НТА" из конкурсне документације.

5) ***„производ у свом саставу треба да садржи – деривате гликола или полисилоксана“.*** Због физичко-хемијских услова који су заступљени у системима даљинског грејања не долази до стварања пене на површини воде, јер температура воде не прелази температуру кључања, такође топловодни систем се допуњује градском водом у којој је ниво органског загађења доведен на минимум стога не може да дође до појаве пенушања у систему даљинског грејања. Такође, добро је познато да борба против формирања пене у води може бити неопходна када се користе производи који садрже танате или алгинати или лигнин деривате, јер ове супстанце имају ефекат као површински активне материје које индукују формирање пене и које се морају контролисати додатним компонентама (гликол деривати). Због наведеног указујемо да су тражене компоненте сувишне, те да су захтеване у конкурсној документацији само како би техничке карактеристике траженог добра биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) производа за третман воде на тржишту, који је већ поменут.

6) ***„да п-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већа од 40 ммол/л“.*** Тражена физичко хемијска карактеристика указује само на велико присуство јаке базе у средству за кондиционирање које има за функцију само корекцију рН вредности. Корекција рН вредности је само један од потребних параметара како би се обезбедила адекватна заштита система од корозије. У том смислу потребно је да се обрати пажња на мултифункционално средство као на једну целину која се као таква кондиционира у систем и тако обавља своју функцију. Наведена функција карактерише само да се ради о јако алкалној хемикалији али не говори нам у којој количини и каквом односу се налазе друге компоненте које имају изузетног значаја у заштити од корозије попут компоненте за уклањање кисеоника, за пасивизацију металних површина, везивања преостале тврдоће итд. Наведена функција је сувишна, и одређена је само како би техничке карактеристике траженог добра у конкурсној документацији биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) поменутог

производа за третман воде, што додатно потврђује да је потребно изменити конкурсну документацију у смислу елиминације ове ставке.

У табели 1. су наведени састави хемикалија који проналазе своју примену у кондиционирању котловске воде од осам светских произвођача. Освртом на табелу можете приметити да ниједан од хемикалија нема више од 5 а неке чак ни 3 компоненте у свом саставу, а проналазе примену свуда у свету. **Конкурсном документацијом се тражи да течна смеша има чак седам компоненти у свом саставу!**

Табела 1. Састав и физичко-хемијске карактеристике тачних смеша осам светских произвођача

Бр.	Комерцијални назив хемикалије	Компанија/произвођач - земља порекла	примена	Састав/физичко хемијска својства
1	AKVABON BO117	"AKVANTE" - ЛИТВАНИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	фосфати, сулфити и дисперзант pH вредност > 13,0 +/- 0,5
2	CHEMSYS BW391	"CHEMSYS" - ЛИТВАНИЈА	Третман воде за топоводне системе грејања	Алкалије (натријум или калијум хидроксид), фосфати, инхибитори корозије за обојене метале, ДЕХА pH вредност = 13,0 +/- 0,5
3	EST STEAM 1007	"CHEMIE" - ИТАЛИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	Диетиламиноетанол (5 до 10%), диетилхидроксиламин (ДЕХА) (5-10%), натријум хидроксид (1% до 5%), фосфонска киселина (1% до 5%), морфолин (1% до 5%) pH вредност цца 11,5
4	ADVANTAGE 124ODT	"ASHLAND" - ХОЛАНДИЈА	Третман воде за парна котловска постројења	морфолин (5% до 10%), диетиламиноетанол (5% до 10%), ЕДТА (2,5% до 5%), натријум-сулфит (2,5% до 5%), натријум-хидроксид (0,5% до 1%) pH вредност > 12,3
5	AKORRIT-NX	„DR. ING. FRANZ BOHM“ - АУСТРИЈА	Третман воде за топоводне системе грејања и парна котловска постројења	Калијум-хидроксид (>15%), фосфорна киселина (<5%), ДЕХА (<3%), морфолин (<3%) pH вредност = 13-14
6	AKORRIT-AL2F	„DR. ING. FRANZ BOHM“ - АУСТРИЈА	Третман воде за топоводне системе грејања и парна котловска постројења	Трикалијум-фосфат (> 10%), калијум-хидроксид (< 5%), сулфит (8% до 13%) pH вредност = 13-14
7	АССЕРТА 2596	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман воде за затворене топоводне системе грејања	Натријум-нитрит (1 - 5%), бензотриазол (1 - 5%), натријум молибдат (1 - 5%) pH вредност = 7,0 – 7,3
8	АССЕРТА 2889	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман воде за топоводне системе грејања и парна котловска постројења	Натријум-хидроксид (15-20%), танин (5 – 20%), полимери (1-5%) pH вредност = 12,0 – 13,5
9	АССЕРТА 2606	"АСЕРТА" – ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	Третман за индустријске воде	Калијум-хидроксид (1-5%), натријум хексаметафосфат (1-5%), натријум-сулфит pH вредност = 12,5 – 13,5
10	OPTIGUARD	GE Power Water and	Третман котловске	Натријум-хидроксид (2,5 – 10%)

	MCA4288	Process Technologies – Сједињене Америчке Државе	воде	Натријум сулфит (2,5 до 10%) Диетиламиноетанол (1-2,5%) Натријум-карбонат (1-2,5%) pX вредност = 13,5
11	OPTIGUARD MCA620	GE Power Water and Process Technologies – Сједињене Америчке Државе	Третман котловске воде	Калијум-сулфит (10-20%) Диетиламиноетанол (ДЕАЕ) (3-7%) Морфолин (1-5%) pX вредност = 12,1
12.	NOVONIB 200	Новоматик Лучани, Република Србија	Третман топловодних система	Калијум-хидроксид 5-15% Натријум-хидроксид < 10% Полиmaleинска киселина 5-15% Натрим бисулфит 3-7% Хидрокси етилен дифосфонска киселина 15-30% Trinatriјум-foсfat 5-10% pX вредност = 12,5 – 13,5

Поред свега наведеног, заинтересовано лице указује да је дефинисање одређених функција које предметно средство треба да оствари у систему даљинског грејања мора бити засновано, пре свега, на основу захтева одређених стандарда који дефинишу те функције, односно важећих српских стандарда **СРПС ЕН 12952-12** и **СРПС ЕН 12953-10** за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове. Наиме, у тим стандардима који се примењују на територији Републике Србије, на страни 5. и 6. децидно су наведене функције које треба да оствари средство за кондиционирање воде, а те функције су:

- 1) да подстиче формирање магнетитног слоја и других оксидних слојева;
- 2) да минимизира корозију корекцијом рН вредности;
- 3) да стабилише тврдоћу и спречи формирање наслага каменца;
- 4) да уклања кисеоник;
- 5) да формира посебан заштитни филм преко металних површина.

Дакле, само напред наведени стандарди који се примењују на конкретна средства дефинишу њихову функцију и то је једино чиме би наручилац морао да се руководи приликом прописивања техничких карактеристика траженог средства путем функционалних захтева, јер је свако одређивање тачног састава и одређених компоненти као и распона у оквиру истих спорно са становишта функције предметног добра, коме су неопходне само поједине компоненте и са различитим варијацијама додатних компоненти да би обављало ону намену којој служи.

Све напред наведене тврдње заинтересованог лица је лако проверити простим прегледом безбедносног листа (које достављамо у прилогу) фаворизованог понуђача, као и праксом из задњих година, где се код наручилаца (укључујући и предметног наручиоца) који набављају предметно средство појављује као понуђач или једино "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда што је била најчешћа ситуација.

У решењу Републичке комисије број **4-00-2538/2015 од 30.11.2015. године**, управо је прихваћено описивање техничких карактеристика исте предметне хемикалије тако што је наручилац у конкурсној документацији за такав поступак јавне набавке предвидео да хемикалија треба да задовољи одређене функционалне захтеве. Дакле, Републичка комисија је том својом одлуком потврдила да је код конкретног предмета јавне набавке потпуно оправдано одредити функције које хемикалија треба да постигне, без детаљног одређивања хемијског састава истих унапред уз очигледно фаворизовање одређеног понуђача.

Поменути став Републичка комисија је потврдила и у погледу неких других хемикалија које се, такође, примењују за третман воде, али у другачијим системима, с тим да и за такав третман и за то потребне хемикалије важе исти принципи у погледу дефинисања функција које се желе постићи, уместо искључивог одређивања саставних компоненти тих хемикалија унапред у конкурсној документацији. Један од таквих примера је, свакако, и пример набавке хлор диоксида са потребе дезинфекције воде. У вези са тим, Републичка комисија се у свом решењу број **4-00-524/2017 од 05.07.2017. године** изјаснила да је за ту хемикалију једино важно одредити која количина активне супстанце је на крају потребна наручиоцу, а да хемијски састав те хемикалије, у смислу компоненти од којих се састоји, као и агрегатног стања у којем се налази нису релеватни докле год та хемикалија може да постигне основни функционални захтев – количину активне супстанце. Такође, и у том случају је утврђено да инсистирање, управо, на одређеном саставу компоненти тражене хемикалије, фаворизује једног понуђача, на реално малом тржишту у Србији за такву врсту хемикалије (као и за предметну хемикалију).

Додатно, указујемо и на чињенице које се тичу фаворизације понуђача "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда кроз приказ поступака јавних набавки и додељених уговора управо том понуђачу, без постојања икакве конкуренције у поступцима јавних набавки, а кроз табелу коју достављамо у прилогу овог дописа.

Заинтересовано лице указује да оправдање за фаворизацију одређеног производа на апсолутно малом тржишту тих производа у Србији, свакако не може да буде оправдано. Такво поступање наручиоца представља директну повреду одредаба члана 70, 71. и 72. у вези са одредбама члана 10. Закона о јавним

набавкама. Због свега наведеног, указујемо да конкурсна документација садржи неправилности и недостатке и да није сачињена ни у складу са напред наведеним одредбама нити у складу са одредбом члана 61. став 1. ЗЈН.

Прилог: табела закључених уговора са понуђачем "Овекс инжењеринг" д.о.о. из Београда у поступцима јавних набавки

Заинтересовано лице „Техника КВ“

Директор Бранко Кукрика

Loznica, Banjska bb
tel/fax: (015) 888-098
888-071

www.lotoplana.co.rs

matični broj: 17119290
šifra delatnosti: 3530
PIB: 101188657
ž.r.: 205-46788-83
160-12000-63
355-0003200152990-49
330-14000550-21

Број: 83-1
Датум: 22.01.2018. год.
Лозница

Предмет: одговори на питања за ЈНМВ-Д-01/17 (поновљени поступак).

Сагласно одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), Комисија за јавну набавку у поступку јавне набавке добара – ЈНМВ-Д-01/17 (поновљени поступак) - набавка материјала за хемијску припрему воде за даљински систем грејања у 2017. години, на захтев заинтересованог лица, објављује додатна појашњења:

Заинтересовано лице је, после радног времена, дана 19.05.2018. године, електронским путем затражило додатна појашњења у поступку јавне набавке ЈНМВ-Д-01/17 и у свом захтеву поставило идентична захтеве као и у свом захтеву за заштиту права поднетом електронским путем дана 22.08.2017. године.

Наручилац истиче да је, сагласно одредбама ЗЈН, дао детаљни одговор на наводе подносиоца захтева, у овом случају заинтересованог лица, које је уз сву документацију о јавној набавци доставио Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки дана 29.08.2017. године.

Републичка комисија је разматрала наводе подносиоца захтева и одговор наручиоца и донела Решење бр. 4-00-1191/17 од 09.11.2017. године којим је делимично поништен поступак јавне набавке мале вредности.

Предметним решењем усвојен је захтев за заштиту права подносиоца захтева из разлога што је наручилац изменио конкурсну документацију четири дана пре истека рока за подношење понуда, а није продужио рок за подношење понуда чиме је прекршио чл. 63. ст. 5 ЗЈН, док је у осталом делу захтев за заштиту права одбио као неоснован.

Наручилац указује да је захтев заинтересованог лица за додатним појашњењима практично идентичан и да се суштински не разликује од навода заинтересованог лица-подносиоца захтева у захтеву за заштиту права од 22.08.2017. године, да је Републичка комисија решавајући по поднетом захтеву размотрила и заузела став по свим питањима изнетим у захтеву за заштиту права и оценила да су тврдње подносиоца захтева-у овом случају заинтересованог лица неосноване, да је наручилац средства која набавља предвидео у складу са својим објективним потребама, да је поступио у складу са одредбама ЗЈН и да су наводи подносиоца захтева неосновани.

Из наведених разлога наручилац као прилог овом одговору објављује наведено Решење Републичке комисијебр. 4-00-1191/17 од 09.11.2017. године, у којем су садржани одговори наручиоца на наводе подносиоца захтева-заинтересованог лица и став Републичке комисије у вези истих.

Наручилац нема други одговор, осим одговора које је већ дао, тако да у овом додатном појашњењу исте цитира:

Одговор на питање 1):

Тражени процентуални однос натријум хидроксида или калијум хидроксида од 5% до 20% повећава алкалитет воде и смањује потрошњу хемијског средства које се према постојећој примени у свим постројењима која има наручилац дозира према рН-вредности, а у случају да су тражене хемијске супстанце у производу испод 5% потрошња би била знатно увећана и обрнуто, што је већа концентрација ових хемијских супстанци потрошња је мања. Граница је веома широка јер и у прихватљивом распону од 5% до 20% много велика разлика у концентрацији па ни случајно није органичена конкуренција, већ напротив понуђач може да понуди било коју концентрацију у предложеном омеру.

Одговор на питање 2):

За систем је најповољније да се користи једна од прихватљивих хемикалија јер би друге могле да имају лоше ефекте по систем што би проузроковало велике трошкове поправки и ремонта као што је већ наведено. Сулфитна средства могу да имају негативан ефекат јер могу да повећају корозију са разлагањем, а такође стварају и наслагу која може да проузрокује настанак сулфат редукујућих бактерија које утичу на повећање корозије, затим појаву цурења, појаву смањења преноса топлоте и умањење протока.

Употреба испарљивих амина у које спада и ДЕХА је потпуно погрешна и имала би за ефекат више врста корозије што би имало лош и непотребан ефекат по систем даљинског грејања наручиоца.

Ово је разматрано у више научних институција у свету и наведено је у Стручној експертизи средстава за обраду воде у систему даљинског грејања Технолошко металуршког факултета у Београду за ЈКП Београдске Електране 26.10.2016.

Одговор на питање 3):

Процент наведених хемикалија је до 2% и није дозвољен већи проценат у саставу производа, јер би употребом производа са већом концентрацијом могло да дође до стварања чврстих наслага у систему услед познатог „феномена скривања“ фосфата, који представља опадање растворљивости фосфата са повећањем температуре. Из разлога истог ефекта је спецификацијом предвиђено да у саставу понуђеног производа треба да буде и органска компонента са истим ефектом, како би се појачао ефекат спречавања настајања каменца.

Одговор на питање 4):

Наручилац је прописао у техничкој спецификацији да прихвата као одговарајући производ који у свом саставу садржи алтернативно три хемијске супстанце: алгинате, мануронат или фосфонат и потпуно је нетачно да ове хемикалије могу бити замењене са тринатријум или трикалијум фосфатом.

Одговор на питање 5):

Наручилац је прописао у техничкој спецификацији да прихвата као одговарајући производ који у свом саставу садржи алтернативно две хемијске супстанце лигнин или НТА. То су хемикалије које имају примарну функцију у отклањању наслага каменца. Предложена хемикалја ХЕДП од стране заинтересованог лица нема ту примарну функцију нити се декларисано користи у те намене, већ се користи као дисперзант за спречавања наслага. Ова хемикалија може бити у саставу средства јер је наведена као

опција у тачки везаној за питање 3 заинтересованог лица јер представља фосфонат који је на листи опционих хемикалија алгинат, мануронат, фосфонат. Функција отклањања постојећих наслага каменца је неопходна и представља потребу наручиоца па наручилац не може уклонити ове хемикалије из спецификације како то предлаже заинтересовано лице.

Одговор на питање поновљени бр. 5):

Потпуно је нетачна и неаргументована тврдња коју наводи подносилац захтева да производи који садрже танате или алгинате или лигнин деривате индукују стварање пене. Тачно је да се систем допуњава градском водом и да ту нема органских материја, али подносилац не узима у обзир да нечистоће у систему не продиру са додатном водом из водовода него у току рада и разних интервенција на систему у току и ван сезоне које су редовне у сваком постројењу даљинског грејања. Самим тим, претпоставка подносиоца захтева да неће доћи до могућности стварања пене је нетачна. Наведено је објашњено у „Стручној експертизи средстава за обраду воде у систему даљинског грејања“ Технолошко металуршког факултета у Београду за ЈКП Београдске Електране 26.10.2016 .

Одговор на питање б):

„П-алкалитет представља меру алкалности траженог добра, те са повећањем алкалности траженог добра, долази до смањења потрошње у третману воде у систему даљинског грејања, што претпоставља економичност у пословању, а што је легитиман циљ сваког наручиоца који жели да послује са што мање трошкова, односно домаћински“. Овај услов је веома широк и прихвата све производе који имају већу П вредност раствора од 40 и нетачна је тврдња подносиоца захтева да је то уско дефинисано.

Општепозната је чињеница да сва алкална средства подижу алкалитет, док се производи са мањим алкалитетом морају употребити у већим количинама да би се постигла одговарајућа алкалност, па је и потрошња производа знатно већа, што аутоматски повећава трошкове пословања.

У табели 1. дат је преглед производанеких произвођача који, како то заинтересовано лице наводи „проналазе своју примену у **кондиционирању котловске воде**“ и да ни једна хемикалија нема више од 5 а неке чак ни три компоненте у свом саставу, а да наручилац тражи да течна смеша има седам компоненти. Ови наводи су неосновани, јер набројани производи наведених светских произвођача се односе на **кондиционирање котловске воде**, како је то и наведено од стране заинтересованог лица. У табели је наведен и производ произвођача Асептакоји има у саставу натријум молибдат, натријум нитрит, бензотриазол. Његова рН вредност је мала и не користи се за затворене грејне системе. Производи наведени у овој табели нису предмет ове јавне набавке, а то што наручилац захтева производ од 7 компоненти је у складу са његовом објективном потребом, јер је наручилац у примени разних производа стекао одређена искуства и одредио производ који задовољава и који даје најбоље ефекте по систем.

Заинтересовано лице у овом захтеву за додатним појашњењима опет поставља захтев за измену конкурсне документације да се наручилац приликом прописивања техничких карактеристика траженог средства руководи према стандардима СРПС ЕН 12952-12 и СРПС ЕН 12953-10 за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове. Наручилац сматра, као што је то већ наведенои што је разматрала и оценила Републичка комисијау предметном решењу, да је захтев подносиоца неприхватљив из разлога што се стандардом СРПС ЕН 12952-12 дефинише препоручени квалитет напојне и котловске воде за котлове са водогрејним цевима, док се стандардом СРПС ЕН 12953-10 дефинише

препоручени квалитет напојне и котловске воде за коморне котлове и да квалитет воде у даљинском систему није дефинисан стандардима, тако да наведени стандарди, као што назив стандарда каже, су одређени за котловска постројења, а не за квалитет воде у даљинском систему грејања.

Заинтересовано лице наводи одређена решења Републичке комисије, међутим у захтеву за додатним појашњењем избегава да наведе решење по којем су идентични захтеви заинтересованог лица у овом поступку јавне набавке већ разматрани и одбијени као неосновани, па и тај да је наручилац наводно фаворизовао производе једног одређеног понуђача. Такође, приложена табела учесника у поступцима јавних набавки није доказ о било каквој дискриминацији, јер сваки понуђач може учествовати у поступку јавне набавке сходно својим интересима и није доказ повреде било којих одредаба Закона о јавним набавкама.

Дана, 22.01.2018 године.

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ
Бр. 4-00-1191/2017
Датум, 09.11.2017. године
Београд

ЈАВНО КОМПАНИЈНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗА ПРОЈЕКТИСАНЈЕ И ДИСТРИБУЦИЈУ
ТРИКОММУНИКАЦИЈЕ
"ТОПЛАНА-ЛОЗНИЦА"
Бр. 679/17
Датум 27.12.2017 год.
ЛОЗНИЦА

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Техника К.Б.“ д.о.о. Београд, ул. Сурчинска бр. 9-н, поднетом у поступку јавне набавке мале вредности добара – набавка материјала за хемијску припрему воде за даљински систем грејања у 2017 години, ЈН бр. Д-01/17, за који је позив објављен дана 16.08.2017. године на Порталу јавних набавки, наручиоца ЈКП „Топлана-Лозница“, Лозница, ул. Бањска бб, у већу састављеном од председнице Републичке комисије Хане Хукић, као председнице већа, чланице Републичке комисије Јелене Стојановић и члана Републичке комисије Бранислава Цветковића, као чланова већа, на основу чл. 139. и 146. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ број 124/2012, 14/2015 и 68/2015; у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 09.11.2017. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева „Техника К.Б.“ д.о.о. Београд и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** поступак јавне набавке мале вредности добара – набавка материјала за хемијску припрему воде за даљински систем грејања у 2017 години, ЈН бр. Д-01/17, за који је позив објављен дана 16.08.2017. године на Порталу јавних набавки, наручиоца ЈКП „Топлана-Лозница“, Лозница, у делу израде конкурсне документације.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац ЈКП „Топлана-Лозница“, Лозница да подносиоцу захтева „Техника К.Б.“ д.о.о. Београд, накнади трошкове поступка заштите права у висини од 60.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

У предметном поступку јавне набавке мале вредности добара – набавка материјала за хемијску припрему воде за даљински систем грејања у 2017. години, ЈН бр. Д-01/17, процењене вредности 2.500.000,00 динара без ПДВ-а, за који је позив објављен дана 16.08.2017. године на Порталу јавних набавки, наручиоца ЈКП „Топлана-Лозница“, Лозница (у даљем тексту: наручилац), заинтересовано лице „Техника К.Б.“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: подносилац захтева) поднело је захтев за заштиту права електронским путем дана 22.08.2017. године.

Поднетим захтевом, подносилац захтева је оспорио садржину предметне конкурсне документације у делу дефинисаних техничких карактеристика. С тим у вези је навео да је указао наручиоцу у два захтева за додатним информацијама или појашњењима конкурсне

документације на недостатке исте у делу дефинисаних техничких карактеристика предметног добра. По мишљењу подносиоца захтева предметну конкурсну документацију је потребно изменити тако да се дефинишу одређене функције које предметно добро - хемикалија треба да постигне у систему даљинског грејања код наручиоца али без одређивања тог хемијског састава унапред, на начин како је дефинисано конкурсном документацијом. С тим у вези је указао да техничке карактеристике одређених хемикалија не треба описати таксативним преписивањем искључивог хемијског састава траженог добра, на начин како је то учинио наручилац у конкретном случају, јер се по мишљењу подносиоца захтева на такав начин неоправдано дискриминишу производи који се сходно декларисаним функцијама (резултатима примене) које постижу, апсолутно могу применити у датом систему даљинског грејања, а имају другачији хемијски састав од таксативно одређеног.

Такође је указао да су, с друге стране, поменуте техничке карактеристике као детаљно одређен хемијски састав траженог добра, у конкурсној документацији описане на начин који „јасно осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) производа (хемикалије) за третман воде на тржишту који се у конкретном случају фаворизује. Затим је истакао да добро које се фаворизује јесте производ данске компаније Hydro-X под називом Hydro-X Boiler Compound, чији је заступник на територији Републике Србије привредно друштво “Овек инжењеринг” д.о.о. из Београда, јер су техничке карактеристике - хемијски састав хемикалије који се захтева у великој мери састав који је фактички преписан из безбедносног листа за тај производ. С тим у вези је указао да је у прилогу захтева доставио наведени безбедносни лист са означеним компонентама које наручилац користи приликом описа хемијског састава - техничких карактеристика у предметној конкурсној документацији.

Поред наведеног подносилац захтева је указао и на следеће неправилности у конкурсној документацији:

- да је уместо неких компоненти (једињења) које је наручилац навео као тражени хемијски састав предметне хемикалије, у саставу хемикалије које он нуди има других компоненти које врше апсолутно исту функцију на подједнак начин и да је те компоненте јасно представио наручиоцу;

- да процентуални удео неких компоненти који је захтевао наручилац не сме да буде искључив, будући да он може да понуди хемикалију са другачијим процентуалним уделом тих компоненти али са неким другим додатним компонентама које су јасно представљене, а које омогућавају апсолутно исту функцију на подједнак начин као и тражене компоненте у захтеваном процентном уделу;

- да су неке од тражених компоненти, у унапред одређеном хемијском саставу предметне хемикалије, апсолутно непотребне, те да им је једини циљ да фаворизују производ који је већ поменут, а да с друге стране дискриминишу производ који он нуди;

- предложио је да наручилац дефинише одређене функције које хемикалија треба да оствари у систему даљинског грејања, без унапред прецизног дефинисања хемијског састава те хемикалије и то пре свега на основу захтева одређених стандарда који дефинишу те функције.

Подносилац захтева је затим оспорио следеће компоненте из унапред одређеног хемијског састава тражене хемикалије:

- 1) да „производ у свом саставу треба да садржи - натријум или калијум хидроксид од 5% до 20%“. С тим у вези подносилац захтева је указао да су натријум или калијум хидроксид базе које имају сврху да изврше корекцију рН вредности у води коју кондиционирају. У том смислу подносилац захтева је истакао да пошто предметна средства представљају мултифункционалну хемикалију, која има више компоненти у свом саставу, поред натријум или калијум хидроксида, те будући да способности хемикалије да коригује рН вредност доприносе и друге компоненте из састава хемикалије, а не само натријум или калијум хидроксид, то сваки потенцијални понуђач може да има компоненте натријум или калијум-

хидроксид у различитим процентима који могу бити условљени и присуством других компоненти у саставу хемикалије, а да опет хемикалија као целина врши тражену функцију потребну наручиоцу. Затим је навео да је у том смислу постављено питање наручиоцу зашто је за њега једино прихватљиво да натријум или калијум хидроксид у предметним хемикалијама буду само у уделу од 5% до 20%, те који су техничко-технолошки разлози за такав став.

2) да „производ треба у свом саставу да садржи: танин или хидрокинон“. Подносилац захтева је с тим у вези истакао да би наручилац морао да прихвати и хемикалију која не садржи хидрокинон или танин, али у свом саставу садржи неку другу компоненту која на једнак начин постиже потребну функцију везивања раствореног кисеоника у води. У том смислу је постављено и питање који су техничко-технолошки разлози за инсистирање на хидрокинону или танину, а није прихватљив сулфит или деха.

3) да „производ у свом саставу треба да садржи - тринатријум фосфат до 2%“. С тим у вези је указао да би понуда требало да се сматра прихватљивом и одговарајућом уколико понуђени производ не садржи тринатријум фосфат до 2%, али у свом саставу садржи другу компоненту, која постиже исту тражену функцију стварања заштите преко металних површина и везивања преостале тврдоће. У вези наведеног, подносилац захтева је указао да је поставио питање наручиоцу који су техничко-технолошки разлози за другачији став наручиоца, односно зашто није прихватљив.

4) да „производ у свом саставу треба да садржи - тринатријум фосфат до 2%“. Подносилац захтева је указао да тринатријум фосфат има функцију да формира заштитни фосфатни слој преко металних површина и да стабилизује преосталу тврдоћу воде, те да виша количина фосфата у води не може да представља проблем, већ само може да остварује бољи ефекат у смислу заштите од корозије у систему даљинског грејања због чега је и боље уколико је та компонента присутна и у већем проценту од 2%, те да предметно добро представља мултифункционалну хемикалију која има више хемијских компоненти - супстанци у свом саставу, те да је потребно направити баланс између хемијских супстанци како би предметна хемикалија као средство за кондиционирање имало и могло да оствари своју намену. Затим је навео да је удео фосфата у неким хемикалијама већи, а у неким мањи, али да исто не треба да представља ограничавајући фактор за понуђача уколико његова хемикалија може да оствари функције потребне наручиоцу. Подносилац захтева је указао да је у том смислу и постављено питање зашто трикалијум фосфат није прихватљив када се ради о идентичном једињењу, те због чега не би били прихватљиви полифосфати који се налазе у хемикалији коју нуди подносилац захтева.

5) да „производ у свом саставу треба да садржи - скроб или полиакрилате“. У вези наведеног је указао да хемикалија коју нуди подносилац захтева у свом саставу садржи другу компоненту, која постиже исту потребну функцију за кондиционирање муља, те је и постављено питање наручиоцу зашто нису прихватљиве поликарбоксилне киселине као средство за дисперзију и третман муља и зашто не би били прихватљиви акрилни кополимери које поседује хемикалија коју нуди подносилац захтева.

б) да „производ у свом саставу треба да садржи алгинат, мануронат или фосфонат“. С тим у вези је указао да хемикалија коју нуди у свом саставу садржи другу компоненту, која постиже исту потребну функцију везивања и стабилизације тврдоће, те да није јасно зашто се тражи да средство за кондиционирање воде у систему даљинског грејања хемикалију има седам компоненти, када је сасвим довољно четири и то: калијум хидроксид за подизање рН вредности, сулфит за уклањање кисеоника, трикалијум фосфат за фосфатизацију металних површина и стабилизацију тврдоће; поликарбоксилне киселине за стабилизацију оксида гвожђа (муља).

7) да „производ у свом саставу треба да садржи лигнин или НГА“. Подносилац захтева је указао да хемикалија коју он нуди у свом саставу садржи другу компоненту, која постиже исту потребну функцију за отклањање постојећих наслага.

8) да „производ у свом саставу треба да садржи - деривате гликола или полисилоксана“, с тим у вези је указао да због физичко-хемијских услова који су заступљени у системима даљинског грејања наручиоца не долази до стварања пене на површини воде, јер температура воде не прелази температуру кључања. У том смислу је истакао да „борба против формирања пене“ у води може бити неопходна када се користе производи који садрже танате или алгинати или лигнин деривате, јер наведене супстанце имају ефекат као површински активне материје које индукују формирање пене и које се морају контролисати додатним компонентама. По мишљењу подносиоца захтева један од могућих проблема који могу довести до пенушања воде јесте и присуство органских материја у већим количинама од 30 мг/л утрошка $KMnO_4$, али с обзиром на то да се топловодни систем града Лознице допуњава градском водом, органске материје у конкретном случају су испод 8 мг/л утрошка $KMnO_4$, стога наведено не може да буде разлог и евентуални извор проблема, те да су захтеване компоненте сувишне, односно да су исте захтеване само како би техничке карактеристике траженог добра биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) производа за третман воде на тржишту.

9) да „п-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већи од 40 ммол/л“. У погледу захтеване карактеристике подносилац захтева указао да предметно добро представља мултифункционалну хемикалију, која има више функција у циљу свеобухватне заштите система од корозије (уклањање кисеоника, формирање заштитних слојева на металним површинама, корекцију рН вредности итд.). Затим је навео да конкурсном документацијом тражена физичко хемијска карактеристика указује на велико присуство јаке базе у средству за кондиционирање које има за функцију само корекцију рН вредности, а која карактеристика је само један од потребних параметара како би се обезбедила адекватна заштита система од корозије. У том смислу је навео да је захтевана функција сувишна, те да је иста одређена само како би техничке карактеристике траженог добра у конкурсној документацији биле описане на начин који јасно „осликава“ хемијски састав само једног (и то одређеног) раније поменутог производа за третман воде.

Поред наведеног, подносилац захтева је указао да је наручилац могао да дефинише одређене функције које предметна хемикалија треба да оствари у систему даљинског грејања на основу одређених стандарда који дефинишу те функције, али без унапред прецизног дефинисања искључивог хемијског састава те хемикалије. У том смислу је предложио важеће српске стандарде СРПС ЕН 12952-12 и СРПС ЕН 12953-10 за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове, у којима су децидно наведене функције које треба да оствари средство за кондиционирање воде.

У погледу одговора наручиоца објављених на Порталу јавних набавки, подносилац захтева је указао да су у питању уопштени одговори којима је наручилац покушао да одбрани своју објективну потребу за набавком хемикалија искључиво одређеног хемијског састава, при чему није одговорио из којих разлога није прихватио конкретне компоненте које поседује хемикалија коју подносилац захтева може да понуди и које остварују апсолутно исту сврху у смислу функционалних захтева које као резултат хемикалија треба да испољи да би у води обављала потребан третман. По мишљењу подносиоца захтева функционални захтеви би требало да буду оно на чему инсистира наручилац, а што може лако да се докаже путем техничких листова које издаје произвођач, уместо да инсистира на искључивом хемијском саставу који је преузет од одређеног произвођача из његовог безбедносног листа. Напред описано поступање наручиоца по мишљењу подносиоца захтева представља директну повреду одредаба члана 70, 71. и 72. ЗЈН у вези са одредбама члана 10. ЗЈН.

Подносилац захтева је затим навео да је наручилац у другој групи одговора поводом указивања на недостатке у конкурсној документацији, који су објављени дана 21.08.2017. године на Порталу јавних набавки, за спорне техничке карактеристике из тачака 4) и 5) дозволио да поред тражених, понуђена хемикалија поседује и компоненте на које је указао подносилац захтева и то тако што је наведено ће се прихватити добро-производ који у свом саставу, поред тринатријум фосфата, садржи и трикалијум фосфат, као и који у свом саставу, поред скроба или полиакрилата, садржи и акрилни кополимер. У том смислу, подносилац захтева је истакао да је наручилац фактички у том делу изменио конкурсну документацију, због чега је био у обавези да у складу са одредбом члана 63. став 5. ЗЈН продужи рок за подношење понуда, што није учинио, те је самим тим повредио наведену одредбу Закона.

На крају, подносилац захтева је навео примере у којима је Републичка комисија поступајући по поднетим захтевима за заштиту права, усвојила исте и одлучила да је потпуно оправдано да се одреде функције које хемикалија треба да постигне без детаљног одређивања хемијског састава унапред.

Подносилац захтева је предложио да се предметни поступак делимично поништи, те је определио захтев за надокнаду трошкова заштите права у износу од 60.000,00 динара на име плаћене таксе за подношење захтева за заштиту права.

Наручилац је поводом захтева за заштиту права подносиоца захтева дана 29.08.2017. године, Републичкој комисији доставио одговор са документацијом о предметном поступку јавне набавке.

Републичка комисија је након пријема наведеног одговора упутила наручиоцу захтев за додатном документацијом под бр. 4-00-1191/2017 од 18.10.2017. године, на околност утврђивања процесних претпоставки за поступање по поднетом захтеву. У складу са наведеним захтевом наручилац је дана 03.11.2017. године доставио Републичкој комисији захтевану документацију.

У одговору на поднети захтев наручилац је навео да подносилац захтева има намеру да се техничке карактеристике захтеваног добра уподобе са производом који он продаје, како би могао да учествује у предметном поступку јавне набавке, и то све без обзира на стварне потребе наручиоца. Затим је навео да има обавезу да сачини конкурсну документацију на јасан и недвосмислен начин који даје понуђачима могућност да сачине одговарајућу понуду, те да није обавезан да сачини исту на начин да се сваком заинтересованом лицу омогући учешће у поступку јавне набавке. С тим у вези је истакао да су техничке карактеристике захтеваног добра одређене у складу са одредбама ЗЈН, односно да тражено добро у свом саставу садржи неколико хемијских супстанци које су одређене алтернативно, те да понуђач има право избора као и да је омогућио да се комбинују хемијске супстанце у различитим сразмерама.

Наручилац је посебно истакао, да је употребљавао различите производе у систему даљинског грејања, те да има различита искуства у примени те да је након употребе истих добијао различити квалитет воде и у складу са тим је имао и различите издатке у одржавању система грејања и опреме. Надаље је навео да уколико су параметри у води лоши долази до оштећења и то не моментално него после неког времена што резултира скупим дефектима на систему што се и раније дешавало. С тим у вези је навео да је као ефекат лоших резултата у више сезона долазило до стварања корозије, наслага и процуривања котлова. Такође је навео да су дефекти резултат лошег квалитета воде и да исти проузрокују веома скупе ремонте на постројењу што подразумева, замене цевовода, замене котловских цеви и друге скупе поправке. Сходно наведеном, наручилац је указао да је сагласно својим искуствима као и научним и практичним знањима Катедре за аналитичку хемију и контролу квалитета Иновационог центра Технолошко-металуршког факултета у Београду, која су изнета у Стручној експертизи средстава за обраду воде у систему даљинског грејања, прописао у конкурсној документацији техничке карактеристике добра чијом се употребом постиже

одговарајући квалитет воде који може да обезбеди задовољавајући рад система даљинског грејања.

У вези навода подносиоца захтева да се таксативним одређивањем састава добра дискриминишу други производи, односно да се фаворизује један производ, тј. да се „јасно осликава хемијски састав само једног производа за третман воде“ и то данског производа под називом Hydro- X Boiler, наручилац је истакао да је исти неутемељен и произвољан, те да је подносилац захтева и сам демантовао своје закључке наводећи да „хемијски састав хемикалије који захтева наручилац јесте у великој мери састав који је фактички преписан из безбедносног листа за тај производ“, односно да састав производа није идентичан већ је у великој мери преписан из безбедносног листа. У том смислу је навео и да се на страни 2 безбедносног листа налазе подаци о саставу супстанце/смесе, те да у састав производа улазе следеће хемијске супстанце: натријум хидроксид, танин, тринатријум ортофосфат, лигнин, скроб, натријум танат, натријум мануронат, натријум алгинат, полипропилен гликол док је у конкурсној документацији прописан алтернативно састав добра које се тражи.

Наручилац је затим истакао да је подносилац захтева у предметном захтеву за заштиту права, као и у захтевима за додатним појашњењима инсистирао на неким другим компонентама у саставу производа, без да је навео које су то друге компоненте на којима инсистира, те да је навео да процентуални однос који је наведен за поједине хемијске супстанце не сме бити искључив што је такође паушална оцена подносиоца захтева јер је тај однос одређен у конкретном распону, те да је навод подносиоца захтева да су неке од прописаних хемијских супстанци непотребне у саставу производа, изнет без одговарајуће аргументације, како научне, тако и искуствене.

У погледу навода подносиоца захтева којим је исти оспорио захтеване компоненте у саставу производа, наручилац је навео следеће:

- у погледу оспорене карактеристике да „производ у свом саставу треба да садржи - натријум или калијум хидроксид од 5% до 20%“, наручилац је навео да остаје при наводима датим у одговору на захтев за додатним појашњењем, односно да процентуални однос натријум хидроксида или калијум хидроксида од 5% до 20% повећава алкалитет воде и смањује потрошњу хемијског средства које се према постојећој примени у свим постројењима која има наручилац дозира према рН- вредности, а у случају да су тражене хемијске супстанце у производу испод 5% потрошња би била знатно увећана и обрнуто, што је већа концентрација ових хемијских супстанци потрошња је мања, те да је граница веома широка јер и у прихватљивом распону од 5% до 20% много велика разлика у концентрацији те да стога није ограничена конкуренција, већ напротив понуђач може да понуди било коју концентрацију у предложеном омеру;

- у погледу захтева да „производ треба у свом саставу да садржи: танин или хидрокинон“ наручилац је навео да је за систем најповољније да се користе једна од прихватљивих хемикалија и да би друге могле да имају лоше ефекте за систем, те да би исте проузроковале велике трошкове поправки и ремонта. С тим у вези је навео да сулфитна средства могу да имају негативан ефекат јер могу да повећају корозију са разлагањем, а такође стварају и наслагу која може да проузрокује настанак сулфат редукујућих бактерија које утичу на повећање корозије, затим појаву цурења, појаву смањења преноса топлоте и умањење протока. Такође је указао да је употреба испарљивих амина у које спада и ДЕХА потпуно погрешна и имала би за ефекат више врста корозије што би имало лош и непотребан ефекат по систем даљинског грејања наручиоца. С тим у вези је навео да је изнета тврдња разматрана у више научних институција у свету, те да је исто наведено у „Стручној експертизи средстава за обраду воде у систему даљинског грејања Технолошко металуршког факултета у Београду за ЈКП Београдске Електране“ од 26.10.2016. године;

- у погледу првог захтева подносиоца захтева за додатним појашњењем конкурсне документације у којем је исти тражио одговор на питање „да ли може нека друга компонента

уместо тринатријум фосфата“, наручилац је указао да исти није конкретно навео назив те друге компоненте, док је у другом захтеву за додатним појашњењима поставио питање „зашто није прихватљив трикалијум фосфат“, наручилац је у одговору истакао да ће као одговарајућу прихватити понуду у којој се нуди производ који у свом саставу, поред тринатријум фосфата садржи и трикалијум фосфат. С тим у вези је навео да је одређени проценат наведених хемикалија остао исти до 2%, односно да није дозвољен већи проценат у саставу производа, јер би употребом производа са већом концентрацијом могло да дође до стварања чврстих наслага у систему услед познатог „феномена скривања“ фосфата, који представља опадање растворљивости фосфата са повећањем температуре. Из разлога истог ефекта је спецификацијом предвиђено да у саставу понуђеног производа треба да буде и органска компонента са истим ефектом, како би се појачао ефекат спречавања настајања каменца;

- затим је навео да је у одговору на захтев за додатним појашњењима, прихватио да се у саставу производа може наћи и акрилни кополимер, односно да је прихваћена сугестија подносиоца захтева;

- у погледу захтева подносиоца захтева да се у производу поред алтернативно одређене три хемијске супстанце: алгинате, мануронат или фосфонат, буду још нека друга компонента, наручилац је истакао да није конкретно одређено која је то друга компонента, те да је подносилац захтева поставио питање „зашто производ треба да садржи седам компоненти, када је довољно само четири у саставу производа“ међутим по мишљењу наручиоца подносилац захтева осим конкретног набрајања, није изнео разлоге, нити је аргументовао своју тврдњу да се са таквим производом може постићи потребан квалитет воде у систему даљинског грејања, те да су стога наведене тврдње неосноване;

- у погледу захтева подносиоца захтева да ли може нека друга компонента уместо лигнина или НТА, наручилац је навео да подносилац захтева није конкретно одредио која је то друга компонента, те да стога наручилац није имао могућност да се изјасни о тој другој компоненти, јер је подносилац није јасно дефинисано.

- у погледу тврдње подносиоца захтева да производи који садрже танате или алгинате или лигнин деривате индукују стварање пене, наручилац је навео да је тачно да се систем допуњава градском водом у којој нема органских материја, али да подносилац захтева није узео у обзир да нечистоће у систему не продиру са додатном водом из водовода него у току рада и разних интервенција на систему у току и ван сезоне које су редовне у сваком постројењу даљинског грејања. Сходно наведеном је указао да је претпоставка подносиоца захтева да неће доћи до могућности стварања пене нетачна и да је наведено објашњено у „Стручној експертизи средстава за обраду воде у систему даљинског грејања“ Технолошко металуршког факултета у Београду за ЈКП Београдске Електране 26.10.2016, које је наручилац приложио уз одговор на поднети захтев.

- у вези са постављеним питањем подносиоца захтева у погледу „П алкалитета“ наручилац је навео да је у одговору на постављено питање навео да „П - алкалитет представља меру алкалности траженог добра, те са повећањем алкалности траженог добра, долази до смањења потрошње у третману воде у систему даљинског грејања, што претпоставља економичност у пословању, а што је легитиман циљ сваког наручиоца који жели да послује са што мање трошкова, односно „домаћински“. Затим је указао да је наведени услов постављен широко и да се прихватају сви производи који имају већу П вредност раствора од 40 ммол/л, те да је нетачна тврдња подносиоца захтева да се ради о уско дефинисаном захтеву. Такође је указао да је општепозната чињеница да сва алкална средства подижу алкалитет, док се производи са мањим алкалитетом морају употребити у већим количинама да би се постигла одговарајућа алкалност, те је стога и потрошња производа знатно већа, што аутоматски повећава трошкове пословања.

У погледу захтева подносиоца захтева да се измени конкурсна документација тако што ће се квалитет напојне и котловске воде дефинисати по важећим српским стандардима СРПС

ЕН 12952-12 и СРПС ЕН 12953-10 за котлове са водогрејним цевима и коморне котлове, наручилац је истакао да је захтев подносиоца неприхватљив из разлога што се стандардом СРПС ЕН 12952-12 дефинише препоручени квалитет напојне и котловске воде за котлове са водогрејним цевима, док се стандардом СРПС ЕН 12953-10 дефинише препоручени квалитет напојне и котловске воде за коморне котлове и да квалитет воде у даљинском систему није дефинисан стандардима, те да су наведени стандарди одређени за котловска постројења, а не за квалитет воде у даљинском систему грејања.

Наручилац је затим указао да је омогућио да понуђачи понуде производ који у свом саставу, поред тражених хемијских супстанци, садржи трикалијум фосфат и акрилни кополимер, што по мишљењу наручиоца не представља измену конкурсне документације, већ представља проширење конкуренције. Такође је навео да је одговоре објавио на Порталу јавних набавки, чиме су потенцијални понуђачи, информисани о могућности да понуде производ који у свом саставу има поред тражених компоненти и трикалијум фосфат и акрилни кополимер.

Републичка комисија је, испитујући основаност предметног захтева за заштиту права, а након прегледа достављене документације о наведеном поступку јавне набавке, одлучила као у изреци решења из следећих разлога:

Републичка комисија је најпре разматрала навод подносиоца захтева којим је исти указао да је наручилац у другој групи одговора поводом указивања на недостатке у конкурсној документацији, који су објављени дана 21.08.2017. године на Порталу јавних набавки, за спорне техничке карактеристике из тачака 4) и 5) дозволио да поред тражених, понуђена хемикалија поседује и компоненте на које је указао подносилац захтева и то тако што је наведено ће се прихватити добро-производ који у свом саставу, поред тринатријум фосфата, садржи и трикалијум фосфат, као и који у свом саставу, поред скроба или полиакрилата, садржи и акрилни кополимер. У том смислу, подносилац захтева је истакао да је наручилац фактички у том делу изменио конкурсну документацију, због чега је био у обавези да у складу са одредбом члана 63. став 5. ЗЈН продужи рок за подношење понуда, што није учинио, те је самим тим повредио наведену одредбу Закона.

Увидом у Портал јавних набавки утврђено је да је наручилац дана 16.08.2017. године, објавио позив за подношење понуда бр. 559-1, којим је као рок за подношење понуда одређен дан 25.08.2017. године до 11. часова.

Увидом у расположиву документацију, утврђено је да је наручилац на постављена питања подносиоца захтева од дана 17.08.2017. године и 18.08.2017. године, објавио одговоре бр. 574-1 и бр. 572-1 на Порталу јавних набавки дана 21.08.2017. године.

Даљим увидом у расположиву документацију, утврђено је да је наручилац дана 21.08.2017. године, извршио измену конкурсне документације у делу техничких карактеристика, тако што је у одговору на постављена питања бр. 574-1, прихватио производ који у свом саставу поред тринатријум фосфата, садржи и трикалијум фосфат, као и производ који у свом саставу, поред скроба или полиакрилата, садржи и акрилни кополимер.

Чланом 63. став 5. ЗЈН прописано је ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију осам или мање дана пре истека рока за подношење понуда, наручилац је дужан да продужи рок за подношење понуда и објави обавештење о продужењу рока за подношење понуда.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац у предметном поступку јавне набавке одредио рок за подношење понуда до дана 25.08.2017. године, а да је изменио конкурсну документацију дана 21.08.2017. године, без да је продужио рок за подношење понуда. Из наведеног следи да је наручилац извршио измену конкурсне документације четири дана пре истека рока за подношење понуда, који је истицао дана 25.08.2017. године, те да је био дужан да продужи рок за подношење понуда и објави обавештење о продужењу рока за подношење понуда.

У том смислу, Републичка комисија посебно указује да је имала у виду аргументацију наручиоца изнету у оквиру одговора на поднети захтев, којом је наручилац заузео став да је омогућио да потенцијални понуђачи понуде производ који садржи трикалијум фосфат и акрилни кополимер, што не представља измену конкурсне документације, већ проширење конкуренције, али налази да предметна аргументација у конкретном случају не може бити прихваћена као основана.

Сходно наведеном, имајући у виду карактер извршених измена конкурсне документације од дана 21.08.2017. године, те да је у конкретном случају рок за подношење понуда истицао дана 25.08.2017. године, те околност да је наручилац изменио предметну конкурсну документацију четири дана пре истека рока за подношење понуда, а није продужио рок за подношење понуда, по оцени Републичке комисије, наручилац је наведеним поступањем прекршио одредбу члана 63. став 5. ЈН.

На основу свега наведеног, Републичка комисија је предметни навод подносиоца захтева оценила као основан.

Републичка комисија је даље разматрала наводе подносиоца захтева којима је оспорио начин на који је наручилац дефинисао техничку спецификацију предметног добра, при чему је пре свега истакао да техничке карактеристике предметних хемикалија не треба описати таксативним преписивањем искључивог хемијског састава траженог добра, на начин како је то учинио наручилац у конкретном случају, јер се по мишљењу подносиоца захтева на такав начин неоправдано дискриминишу производи који се сходно декларисаним функцијама (резултатима примене) које постижу, апсолутно могу применити у датом систему даљинског грејања, а имају другачији хемијски састав од таксативно одређеног.

Увидом у предметну конкурсну документацију, Републичка комисија је утврдила да је наручилац дефинисао карактеристике захтеваног добра - материјал за хемијску припрему воде за даљинско грејање у одељку конкурсне документације насловљеном као „Врста, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количина и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.“ тако што је у предвиђеној табели у колони насловљеној као „опис добара“ предвидео следеће:

„Врста добра: Мултифункционална течна смеша за кондиционирање воде у систему даљинског грејања.

Опис и намена: Мултифункционална течна смеша је хемијско заштитно средство за кондиционирање омекшане воде ради комплексне заштите система даљинског грејања и постизања одговарајућег квалитета воде.

Квалитет и састав добара:

Производ у свом саставу треба да садржи:

- натријум-хидроксид или калијум-хидроксид од 5% до 20%
- танин или хидрокинон
- тринатријум фосфат до 2%
- алгинате, мануронат или фосфонат
- скроб или полиакрилате
- лигнин или НТА
- деривате гликола или полисилоксана

Физичко-хемијска својства добара:

- р-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већа од 40 (mmol/l)
- растворљивост у води: потпуна
- Паковање: 25 литара, 200 литара
- Средство не сме да захтева додатно средство за кондиционирање, активацију, алкализацију или слично“.

У оквиру истог одељка је предвиђено да је понуђач за производ који нуди, у обавези да у понуди достави:

- безбедносни лист издат у складу са Правилником о садржају безбедносног листа на српском језику;
- извештај лабораторије о испитивању производа издат од стране домаће или стране акредитоване лабораторије;
- упутство произвођача за употребу;
- декларацију произвођача са детаљним саставом производа.

Такође је у оквиру напомене предвиђено да наручилац задржава право да након отварања понуда захтева од понуђача да достави узорак понуђеног добра, ради стручне оцене понуда и доношења одлуке о додели уговора.

Даљим прегледом конкурсне документације из предметног поступка јавне набавке, Републичка комисија указује да чињенично стање на које је подносилац захтева указао кроз наводе предметног захтева за заштиту права, а које се односи на питања која је као заинтересовано лице поставило наручиоцу дана 17.08.2017. године и дана 18.08.2017. године, као и на одговоре наручиоца од дана 21.08.2017. године на иста, одговара фактичком стању.

Чланом 10. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, док је ставом 2. прописано да наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.

Чланом 70. став 1. ЗЈН прописано је да техничке спецификације и пројектна документација, у смислу овог закона, представљају техничке захтеве који су обавезни и саставни део конкурсне документације у којима су предвиђене описане карактеристике добара услуга или радова. Оне морају омогућити да се добра, услуге или радови који се набављају опишу на начин који је објективан и који одговара потребама наручиоца.

Чланом 71. став 1. тачка 2. ЗЈН прописано је да наручилац одређује техничке спецификације у виду карактеристика или функционалних захтева, који могу укључивати и еколошке карактеристике и захтеве у погледу енергетске ефикасности и који морају бити довољно прецизни и јасни како би понуђачи могли да припреме одговарајуће понуде, а наручиоци да набаве добра, услуге или радове који су у складу са њиховим објективним потребама.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, наводе разматраног захтева за заштиту права, аргументацију наручиоца изнету у одговору на поднети захтев за заштиту права као и утврђено чињенично стање, Републичка комисија је оценила да не произилази основаност разматраних навода којима је подносилац захтева оспорио начин на који је наручилац предвидео техничку спецификацију предметног добра и да је иста сачињена на начин да је извршена фаворизација привредног друштва „Ovex“ д.о.о. Београд и производа „Hidro X Boiler Compound“.

Наиме, у конкретном поступку заштите права утврђено је да је наручилац у конкурсној документацији одредио врсту добра које набавља као мултифункционалну течну смешу за кондиционирање воде у систему даљинског грејања, при чему је предвидео састав добра, односно елементе које производ у свом саставу треба да садржи. Подносилац захтева је наведени део конкурсне документације оспорио у смислу да је инсистирање на тачно одређеним компонентама које средство треба да садржи, у тачно одређеном процентуалном уделу тих компоненти, резултат тежње наручиоца да фаворизује наведено привредно друштво и производе које оно нуди, а да је много битнија функција коју супстанца треба да задовољи и да се иста функција може постићи другим компонентама, а које је подносилац захтева у саставу хемикалије које нуди има и које омогућавају апсолутно исту функцију као и тражене компоненте.

У вези са наведеним, Републичка комисија указује да у поступку јавне набавке, а у складу са цитираним чланом 70. став 1. и чланом 71. став 1. тачка 2. ЗЈН, наручилац одређује у конкурсној документацији добро које набавља на објективан начин, у складу са његовим потребама, а имајући у виду циљ који се постиже предметним добром. У том смислу наручилац је у предметној јавној набавци на више места (у одговорима на постављена питања на конкурсну документацију, у одговору на захтев за заштиту права) указао да је на основу вишегодишњег искуства, досадашњим технолошким сазнањима дошао до најповољнијих резултата у систему даљинског грејања управо захваљујући мултифункционалној смеси коју је описао у конкурсној документацији, односно да је применом исте постигнут квалитет воде који омогућава оптималан рад система, најбољу заштиту од корозије обојених и необојених метала из ког разлога иста представља његову објективну потребу и уз помоћ којих долази до резултата које наручилац жели да постигне у свом пословању, односно у систему даљинског грејања. Уједно, Републичка комисија указује да подносилац захтева у поднетом захтеву није описао на који начин је дефинисаном техничком спецификацијом учињена дискриминација понуђача.

Републичка комисија даље указује да је подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права таксативно оспорио конкурсном документацијом одређене компоненте које захтевана хемикалија треба да садржи.

У том смислу, подносилац захтева је најпре оспорио компоненту натријум или калијум хидроксида од 5% до 20% при чему је навео да се сврха кориговања рН вредности, која се остварује захтеваним компонентама, може постићи и са хемикалијама које у свом саставу имају и друге компоненте, а да хемикалија као целина врши тражену функцију. У вези наведеног, наручилац је у одговору на поднети захтев за заштиту права, као и у одговорима на постављена питања подносиоца захтева која су објављена на Порталу јавних набавки дана 21.08.2017. године, образложио да је захтевани процентуални однос натријум хидроксида или калијум хидроксида од 5% до 20% повећава алкалитет воде, те да се смањује потрошња хемијског средства које се дозира према рН вредности, те да би у случају да су тражене хемијске супстанце у производу испод 5%, потрошња производа била знатна увећана, као и да је постављена граница широка и у прихватљивом распону.

С тим у вези, по оцени Републичке комисије, наручилац је аргументовано образложио потребу за наведеном компонентом, а која је при том одређена у процентуалном распону од 5% до 20%, на који начин је управо омогућено да понуђачи понуде концентрацију захтеване компоненте у предвиђеном распону, односно наручилац је омогућио конкуренцију међу понуђачима.

У погледу захтеване компоненте танин или хидрокинон, подносилац захтева је указао да би наручилац морао прихватити и хемикалију која не садржи хидрокинон или танин, а у свом саставу садржи неку другу компоненту која на једнак начин постиже потребну функцију везивања раствореног кисеоника у води, те је предложио сулфит или деху. Наручилац је у одговору на поднети захтев, као и у појашњењима конкурсне документације аргументовано образложио разлоге због којих није прихватљива предложена компонента подносиоца захтева. Наиме, наручилац је у вези предложене компоненте подносиоца захтева, навео да сулфитна средства могу да имају негативан ефекат јер могу да повећају корозију са разлагањем, као и да стварају наслагу која може да проузрокује настанак сулфат редукујућих бактерија које утичу на повећање корозије, појаву цурења, смањења преноса топлоте и умањења протока. Такође је указао да је употреба испарљивих амина у које спада и ДЕХА погрешна и имала би за ефекат више врста корозије што би имало лош ефекат по систем даљинског грејања за наручиоца.

Републичка комисија је прихватила наведену аргументацију наручиоца имајући у виду да је наручилац детаљно и темељно образложио разлоге због којих није прихватио предложену компоненту подносиоца захтева, те да се у прилог изнетих тврдњи позвао на Стручну експертизу средства за обраду воде у систему даљинског грејања Технолошког

металуршког факултета у Београду која је израђена за ЈКП Београдске Електране од 26.10.2016. године, на који начин је оправдао своју објективну потребу за захтеваном компонентом, док са друге стране подносилац захтева није навео посебне аргументе нити је доставио доказе да компоненте које предлаже у потпуности задовољавају потребну функцију.

Републичка комисија даље констатује да је наручилац прихватио предлог подносиоца захтева и да је омогућио да производ у свом саставу поред тринатријум фосфата садржи и трикалијум фосфат, док је захтев у погледу одређеног процента хемикалије у износу до 2% остао непромењен при чему је у одговору на поднети захтев образложио разлог захтеване концентracије хемикалије у наведеном износу. Наиме, наручилац је навео да није дозвољен већи проценат у саставу производа јер би употребом производа са већом концентracијом могло да дође до стварања чврстих наслага у систему услед познатог „феномена скривања“ фосфата, који представља опадање растворљивости фосфата са повећањем температуре, те да је због истог ефекта захтевано да у саставу понуђеног производа треба да буде и органска компонента са истим ефектом, како би се појачао ефекат спречавања настајања каменца. По оцени Републичке комисије, наручилац је аргументовано образложио своју објективну потребу за захтеваном хемикалијом у наведеном проценту, као и разлоге којима се руководио приликом одређивања захтеване хемикалија у проценту до 2%, на који начин је оправдао своје поступање у смислу члана 70. став 1. ЗЈН.

У погледу навода подносиоца захтева којим је исти оспорио техничку спецификацију у погледу захтеваног скроба или полиакрилата, Републичка комисија констатује да је у одговору на постављено питање које је објављено на Порталу јавних набавки дана 21.08.2017. године, наручилац прихватио сугестију подносиоца захтева и омогућио да понуђачи понуде и акрилни кополимери.

У погледу оспореног захтева техничке спецификације да производ у свом саставу треба да садржи алигнат, мануронат или фосфонат, као и хемикалије лигнит или НТА, подносилац захтева је само указао да хемикалија коју он нуди може да постигне захтевану функцију, без да је конкретно навео које су то хемикалије. Такође је уопштено указао да је сувишан захтев наручиоца да захтевано средство садржи седам компоненти, те да су довољне четири компоненте. По оцени Републичке комисије, подносилац захтева није аргументовао своју тврдњу да се са производом који би садржао четири компоненте може постићи потребан квалитет воде. Наиме, подносилац захтева је оспоравајући конкретне захтеве наручиоца, пошао пре свега од сопственог пословног интереса, јер је на више места истакао да хемикалија коју он нуди у свом саставу поседује другу компоненту са којом се постиже иста функција без да је конкретно навео која је то друга компонента, нити је на наведену околност приложио доказе.

С тим у вези, како је у конкретном случају утврђено да је наручилац средства која набавља у конкретном поступку јавне набавке предвидео у складу са својим објективним потребама, то је по оцени Републичке комисије, за законитост конкретног поступка јавне набавке и оспорене конкурсне документације, од кључног значаја да ли је наручилац начином на који је предвидео техничке спецификације неоправдано ограничио конкуренцију, а не и питање да ли подносилац захтева може да понуди предметна добра. Уједно, наручилац је оспорене компоненте алтернативно одредио, те је у том смислу омогућена конкуренција међу понуђачима у смислу члана 10. ЗЈН.

У погледу оспорених компоненти деривата гликола или полисилоксана, наручилац је у одговору на поднети захтев, у погледу тврдње подносиоца захтева да у системима даљинског грејања не долази до стварања пене на површини воде, те да су стога захтеване компоненте сувишне, навео да нечистоће у систем не продиру са додатном водом из водовода, већ у току рада и разних интервенција у систему у току и ван сезоне које су редовне у сваком постројењу даљинског грејања. Наведеном аргументацијом, по оцени Републичка комисије наручилац је

оправдао објективну потребу за захтеваним компонентама, посебно имајући у виду да се руководи својом праксом и реалним потребама за истима.

Подносилац захтева је оспорио захтев техничке спецификације у погледу физичко-хемијског својства да п-алкалитет 1% раствора понуђеног добра мора бити већи од 40 ммол/л, наводећи да је наведена карактеристика уско дефинисана, као и да је сувишна при чему није конкретно образложио разлоге због којих је сматрао да је захтевана карактеристика непотребна. Наручилац је у одговору на захтев као и у додатним појашњењима конкурсне документације навео да п-алкалитет представља меру алкалности траженог добра, те да са повећањем алкалности захтеваног добра, долази до смањења потрошње у третману воде у систему даљинског грејања, као и да је услов одређен широко, односно да су сви производи који имају већу п вредност раствора одговарајући. По оцени Републичке комисије, наручилац је аргументовано образложио оправданост разлога којима се руководи приликом прописивања спорне карактеристике у оквиру техничке спецификације, те учинио извесним да је захтев постављен у складу са његовим објективним потребама у складу са чланом 70. став 1. ЗЈН као и да прописивањем истог није неоправдано ограничена конкуренција за учешће у предметном поступку јавне набавке у смислу члана 10. ЗЈН, док подносилац захтева није образложио разлоге због којих је захтевана карактеристика сувишна.

У погледу навода подносиоца захтева којим је исти указао да је наручилац могао да дефинише техничку спецификацију применом важећих српских стандарда СРПС ЕН 12952-12 и СРП СЕН 12953-10, наручилац је у одговору на поднети захтев, као и у одговорима на постављена питања навео да се предложеним стандардом СРП СЕН 12952-12 дефинише препоручени квалитет напојне и котловске воде за котлове са водогрејним цевима, док се стандардом СРП СЕН 12953-10 дефинише препоручени квалитет напојне и котловске воде за коморне котлове, те да квалитет воде у даљинском систему није дефинисан стандардима, као што и назив стандарда упућује да су исти одређени за котловска постројења.

У вези са изнетим, Републичка комисија поново напомиње да наручилац првенствено полази од својих потреба и у складу са истима дефинише техничку спецификацију, водећи рачуна да на тај начин не дискриминише понуђаче. У том смислу, а сходно наведеном, не произилази основаност навода подносиоца захтева да је наручилац одредио техничку спецификацију противно одредби члана 71. став 1. ЗЈН, из разлога јер исту није одредио позивајући се на важеће српске стандарде, посебно имајућу у виду аргументацију наручиоца изнету у одговору на поднети захтев за заштиту права у оквиру које је истакао да је подносилац захтева предложио стандарде који се користе за котловска постројења, а не за квалитет воде у даљинском систему грејања, а који је дефинисан предметном конкурсном документацијом.

Сходно наведеном, наручилац је поступио у складу са чланом 70. став 1. ЗЈН, услед чега је разматрани навод подносиоца захтева одбијен као несоман.

Имајући у виду наведено, у конкретном поступку заштите права, по оцени Републичке комисије, наручилац је доказао да добро која је предвидео у предметној конкурсној документацији и начин на који је исто описао, представља његову објективну потребу. Републичка комисија указује да у ситуацији када наручилац набавља предмет набавке који представља његову потребу, наручилац мора да води рачуна да начином на који је предвидео техничку спецификацију предметних добара није ограничио конкуренцију. Наведено, не значи да је наручилац у обавези да добра која набавља опише на начин да сваки понуђач може учествовати у поступку јавне набавке.

Имајући у виду наведено, по оцени Републичке комисије, подносилац захтева изнетом аргументацијом није успео да докаже да је наручилац дефинисаним карактеристикама захтеваног добра фаворизовао одређеног произвођача, односно да је ограничио конкуренцију међу понуђачима у смислу члана 10. став 1. ЗЈН, с обзиром да је састав исте одређен алтернативно, у процентуалном распону као и да поједине компоненте које су захтеване

техничком спецификацијом нису саставни део производа, на чију фаворизацију је указао подносилац захтева.

На основу наведеног Републичка комисија је донела одлуку као у првом ставу изреке овог решења сходно члану 157. став 6. тачка 1. ЗЈН, имајући у виду да су напред утврђене повреде цитираних одредби ЗЈН таквог карактера да имају за последицу делимично поништење предметног поступка јавне набавке.

Након пријема ове одлуке, наручилац је дужан да продужи рок за достављање понуда у предметном поступку јавне набавке, у складу са одредбом члана 63. став 5. ЗЈН, при чему је дужан да исти одреди примерено, водећи рачуна о праву понуђача установљеним чланом 149. став 3. ЗЈН.

Чланом 156. став 3. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те околност да је, по оцени Републичке комисије, предметни захтев подносиоца захтева основан, то је Републичка комисија о захтеву за накнаду трошкова одлучила као у ставу II диспозитива овог решења, те је утврдила да подносиоцу захтева припада право на накнаду трошкова поступка заштите права у износу од 60.000,00 динара на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

Напомињемо да је наручилац дужан да у року од 25 (двадесетпет) дана од пријема предметног решења поступи по налозима Републичке комисије садржаним у овој одлуци, сходно одредбама члана 160. став 1. и члана 157. став 7. ЗЈН и да су уговори о јавној набавци који су закључени противно одлуци Републичке комисије ништави, сходно одредби члана 168. став 1. тачка 5. ЗЈН.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана достављања одлуке.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

Хана Хукић

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) наручиоцу: ЈКП „Топлана-Лозница“, Лозница, ул. Бањска бб
- 2) подносиоцу захтева: „Техника К.Б.“ д.о.о. Београд, ул. Сурчинска бр. 9-н